

Mobiel 21

Op weg naar een veilig en
duurzaam lokaal
mobiliteitsbeleid

www.mobiel21.be

Inleiding

Structuur

1. Mobiel 21
2. Duurzame mobiliteit en verkeersleefbaarheid (in dorpen)
3. Mobilometer
 - Testinstrument voor steden en gemeenten
4. Werken vanuit je buurt
5. Actie!

Mobiel 21

- kennisontwikkeling
- educatie
- gedragsbeïnvloeding

op het gebied van duurzame en veilige mobiliteit

Mobiel 21

Activiteitencusters

Programmaliijnen	Onderzoek	Educatie	Campagnes
Verplaatsingen optimaliseren			
Milieuvriendelijke verplaatsingen			
Verkeersveiligheid			

Mobiel 21

5 kerntaken

- Educatie en bijscholing
- Onderzoek
- Begeleiding en advies
- Sensibilisatie en sociale actie
- Informatie

Doelgroepen en opdrachtgevers

- Scholen
- Middenveldgroeperingen
- Burgers
- Bedrijven
- Overheden
 - van gemeenten tot Europese Commissie

Duurzame mobiliteit

- Mobiliteit is duurzaam als het verplaatsingssysteem:
 - werkt,
 - betaalbaar,
 - ecologisch verantwoord,
 - veilig en
 - rechtvaardig is.

(Miermans 2001)

Verkeersleefbaarheid

- Omgevingskwaliteit
- Negatieve impact van gemotoriseerde verkeer op die omgeving
- Wisselwerking verkeer en ruimtelijke omgeving
- Objectief = meting
- Subjectief = beleving (bewoners)
- a.h.v. indicatoren = aspecten van verkeershinder

Indicatoren verkeersleefbaarheid

VILindex (2001)	Subjectief
Geluid	Geluidshinder + trillingen
Oversteekbaarheid van weg	Oversteekbaarheid
Verkeersnelheid	Verkeersnelheid
Ongevallen(dichtheid)	Verkeersveiligheid
Oppervlakteverdeling	Parkeer-, speelruimte, kwaliteit, fietsinfrastructuur
Voetpadbreedte	Voetpadbreedte en comfort
Groenvoorziening	Groenvoorzieningen
(Luchtkwaliteit)	Geur

De burger

- Burger is bezorgd en streng!
 - ✓ negatief: **veiligheid**, snelheid, parkeren, publiek domein, fietspaden
 - ✓ Minder storend: groen, lawaai, uitlaatgassen (terwijl objectief wel probleem)
- Leeftijd, gezin en woonlocatie spelen rol!
 - ✓ Ouderen: oversteekbaarheid, stoepen, parkeerruimte
 - ✓ Gezinnen: snelheid
 - ✓ Stad/ verkeersweg: fietspaden, lawaai, parkeren, kwalitatief publiek domein

Stelling mbt verkeersveiligheid in dorpen:

Bevolking in dorpen stelt het beter!

Maar... dorp heeft meerdere gezichten

Kortesseem, poort van Haspengouw

De uitdaging voor dorpen

- Positieve balans VL index bewaken!
- Duurzame mobiliteit op maat
 - ✓ minder auto
 - ✓ (multimodale) bereikbaarheid
 - ✓ toegankelijkheid
- Integrale aanpak
 - ✓ meer dan verkeer, hard en zacht...
- Burger (doelgroepen) responsabiliseren
 - ✓ sociale cohesie dorpen gebruiken!

Mogelijke actieterreinen voor dorpen

- Doortochten
- ...+ combinaties: fietspaden, M1O
- Sluip- en zwaar verkeer weren
- Zone 30 en/of autoluwe straten/ruimte
- Trage wegen opwaarderen
- Vrijwaren open ruimte + natuur
- Hergebruik en renovatie stimuleren
- Geen lintbebouwing maar inbreiding
- OV: belbussen, halte accommodatie, derdebetalers 60+ ...

Voorbeeld : KORTESSEM, poort Haspengouw

‘**Geknipt mobiel**’ organiseert overleg en samenwerking tussen de lokale overheid en de georganiseerde burger om veilige en milieuvriendelijke mobiliteit te realiseren.

- **Werkplan en doelstellingen:**

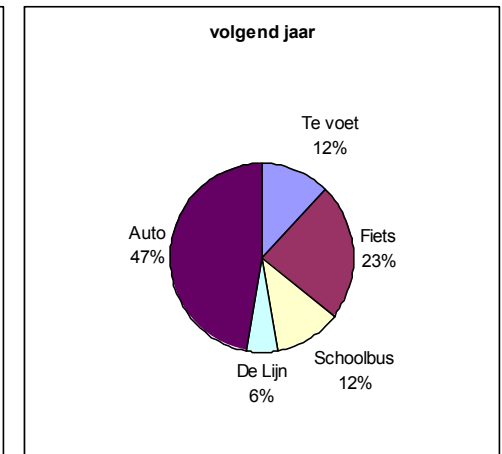
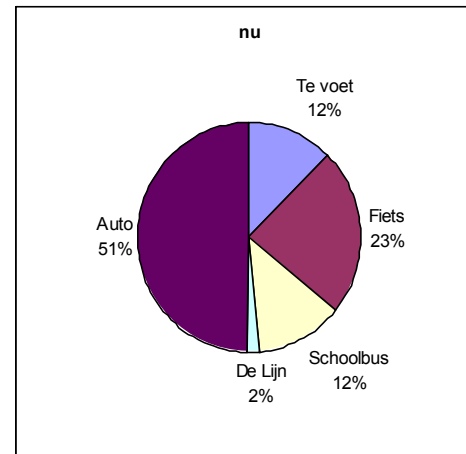
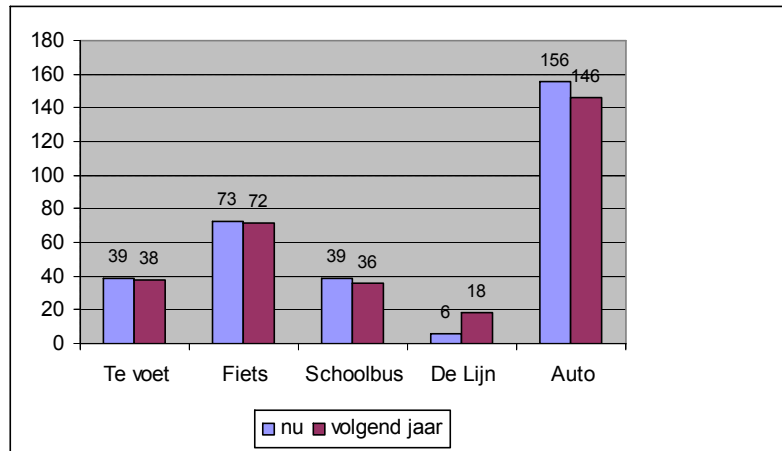
- ✓ Veilige (multimodale) bereikbaarheid inbreidingsgebied centrum
- ✓ School(re)locatie als aanleiding
- ✓ N76: overstekbaarheid
- ✓ Parkeerdruk aanpakken

Probleemstelling

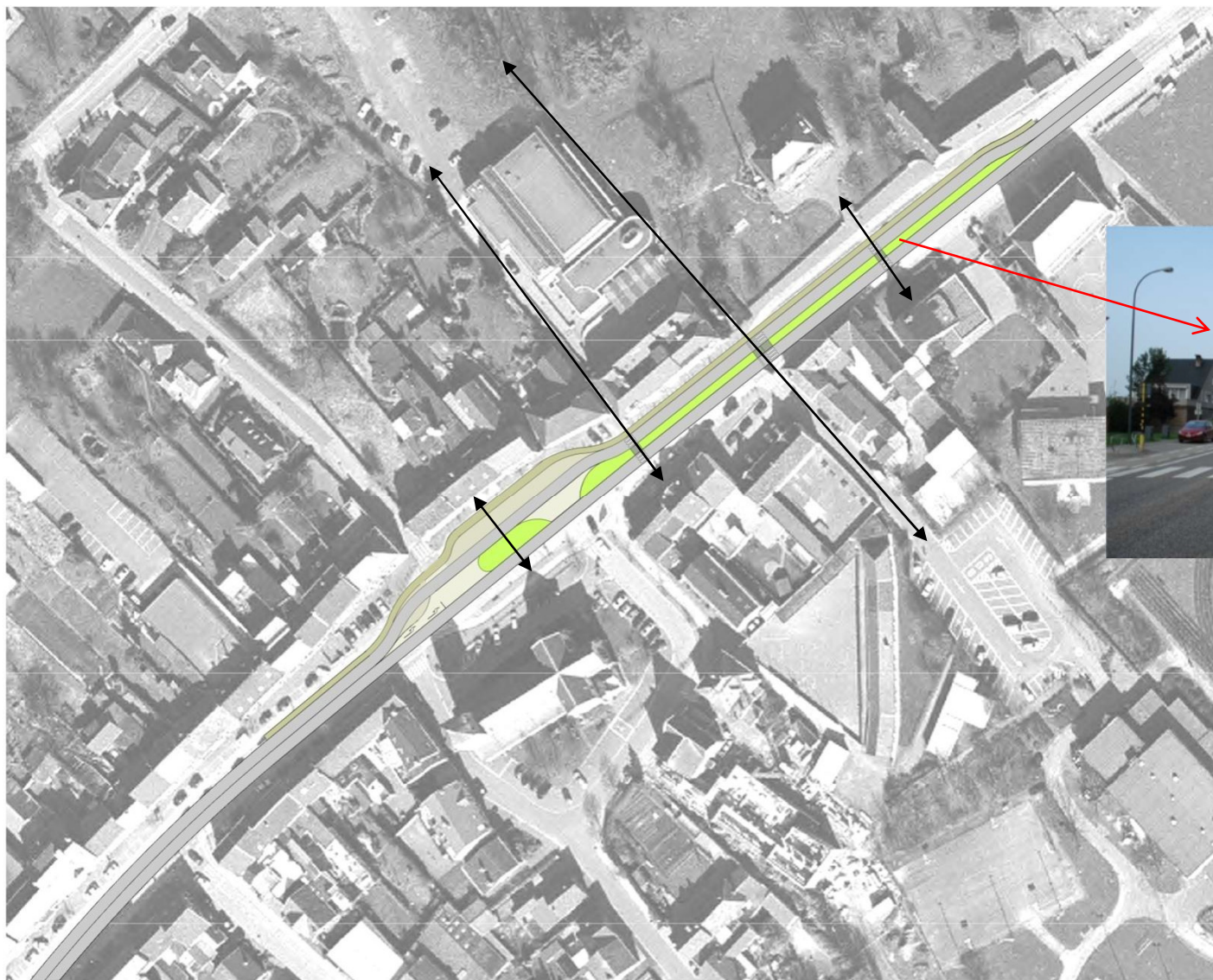

Onderzoek modal split

- 50 % van de kinderen wordt met auto gebracht (vgl. Vlaanderen: 34 %)
- N20 en N76 zijn barrière
- $\frac{3}{4}$ van fietsers/voetgangers worden begeleid!
- Geen grote wijzigingen te verwachten

Doortocht aanpak centraal

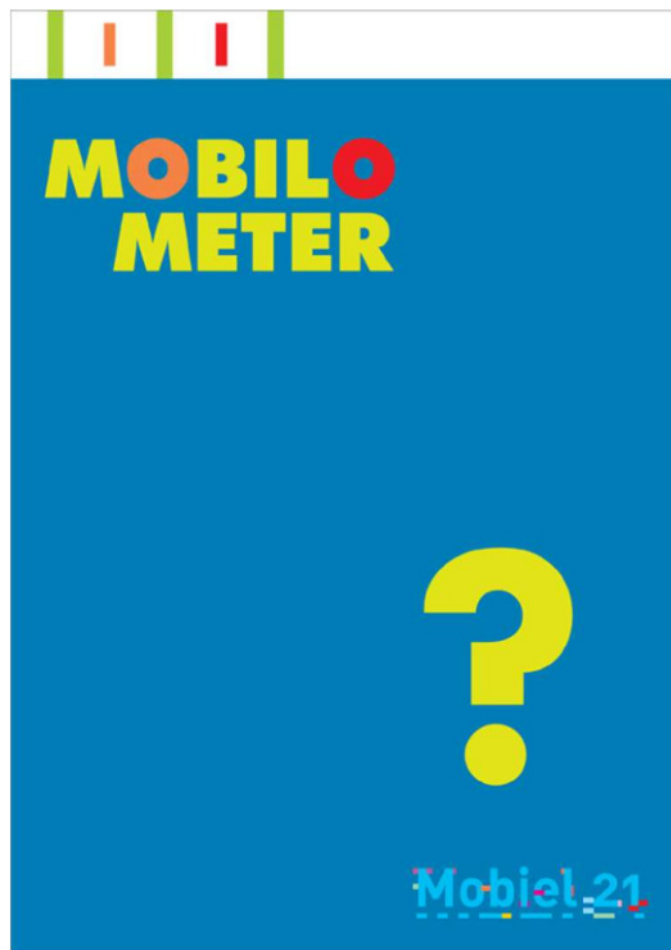

Aanvullende acties

- Scheiding vervoersnetwerken
- Parkeervisie: school én centrum
- Communicatie en handhaving
- Vervoersorganisatie:
 - STOP principe als leidraad
 - Begeleide rij + Poel project (seniorenraad)
- Schoolroutekaart

Mobilometer

Mobil 21

Mobilometer

= praktisch testinstrument voor de gemeente:

- Testen hoe duurzaam een gemeente of wijk is op vlak van mobiliteit.
- Uitnodigen tot inspraak en discussie
- Aanvulling op sneltoetsoefening nav evaluatie 1ste Mobiliteitsplannen (MP)

Mobilometer: duurzame mobiliteit?

Lokale doelstellingen:

- Vrijwaren van de bereikbaarheid
 - Ruimtelijk evenwicht van verplaatsingsvolume
 - Spreiding van verplaatsingen in de tijd
 - Voorrang aan duurzame vervoerswijzen
- Verbeteren van de verkeersleefbaarheid
 - Welbevinden
 - Luchtkwaliteit, geluid, trillingen, geur, overstekbaarheid, barrièrewerking, ruimtegebruik, leesbaarheid, ...

Mobilometer: duurzame mobiliteit?

- Verhogen van de verkeersveiligheid
 - Mens als maat
 - Afstemming tss functie, vorm en gebruik van wegen
 - Preventie, handhaving, educatie en sensibilisatie
- Garanderen van de toegankelijkheid
 - Garanderen van mobiliteit voor 'iedereen'
 - Vervoersarmoede → vervoersrijkdom

Mobilometer: testinstrument?

Doel =

- Gebruiksvriendelijk testinstrument
- Geen extra planlast
- Duurzaamheidsspiegel voorhouden
- Monitoring (base – line vs evolutie)
- Kwalitatief vs kwantitatief

Mobilometer: inspraak ?

Mobilometer =

- Uitnodiging tot inspraak voor lokale stakeholders (voor MP of na MP)
- Deskundigheidsbevordering (lokale stakeholders als 'ervaringsdeskundigen')
- Top-down of bottom-up?

Mobilometer: opbouw?

- Vragenlijsten met selectie van maatregelen
- 5 thema's
- Gewogen scores (toekenning gewichten door extern expertenpanel)

Mobilometer: concreet

Stap 1: invullen van vragenlijsten voor 5 thema's

1. Verkeersleefbaarheid
2. Verkeersveiligheid
3. Bereikbaarheid
4. Toegankelijkheid
5. Interne Werking en burgerbetrokkenheid

Mobilometer: concreet

1. Duurzame bereikbaarheid

Omschrijving: Bereikbaarheid houdt in dat het vervoerssysteem de mogelijkheid biedt aan personen (en goederen) om op een andere plaats te geraken. Een kwalitatief goede bereikbaarheid staat voor een snelle, betrouwbare, comfortabele bereikbaarheid tegen een aanvaardbare kostprijs. Een duurzame invulling van het begrip 'bereikbaarheid' legt de nadruk op een ruimtelijk evenwicht van het verplaatsingsvolume (locatiebeleid), een betere spreiding van verplaatsingen in de tijd en voorrang voor duurzame vervoerswijzen. Hierna worden maatregelen opgesomd die een gemeente kan uitwerken om een duurzame bereikbaarheid te vrijwaren. Geef aan in welke mate uw gemeente reeds actief is op dit gebied.

Antwoord met 4: systematisch, overal / 3: regelmatig, op vele plaatsen / 2: af en toe, hier en daar / 1: zelden of nooit, nergens

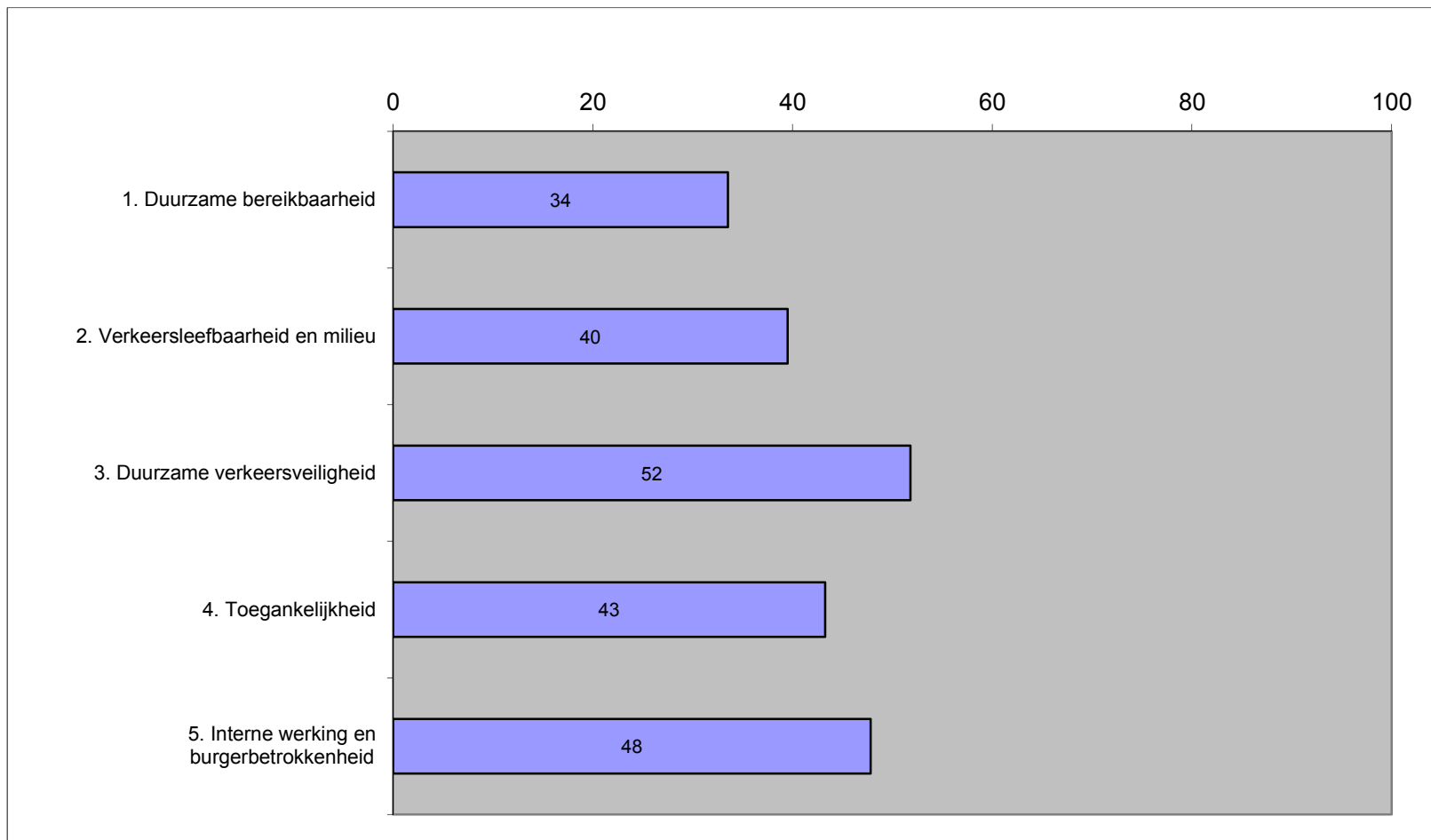
	Score
1 De gemeente legt veilige en comfortabele voetpaden aan langs haar gemeentelijke wegen (conform het vademecum voetgangersvoorzieningen).	
2 De gemeente voorziet in veilige en comfortabele fietsvoorzieningen langs de gemeentelijke wegen (conform het vademecum fietsvoorzieningen).	
3 De gemeente voorziet in de aanleg van comfortabele aanlooproutes voor voetgangers naar het treinstation of andere vervoersknooppunten.	
4 De gemeente investeert in infrastructuur om de scholen veilig en vlot bereikbaar te maken voor fietsers en voetgangers.	
5 De gemeente levert inspanningen inzake de uitbouw van een functioneel fietsroutenetwerk.	
6 De gemeente levert inspanningen inzake de uitbouw van een recreatief fietsroutenetwerk.	
7 De gemeente voorziet in de aanleg van fietsopstelstroken voor fietsers aan verkeerslichten aan een druk kruispunt.	

Mobilometer: concreet

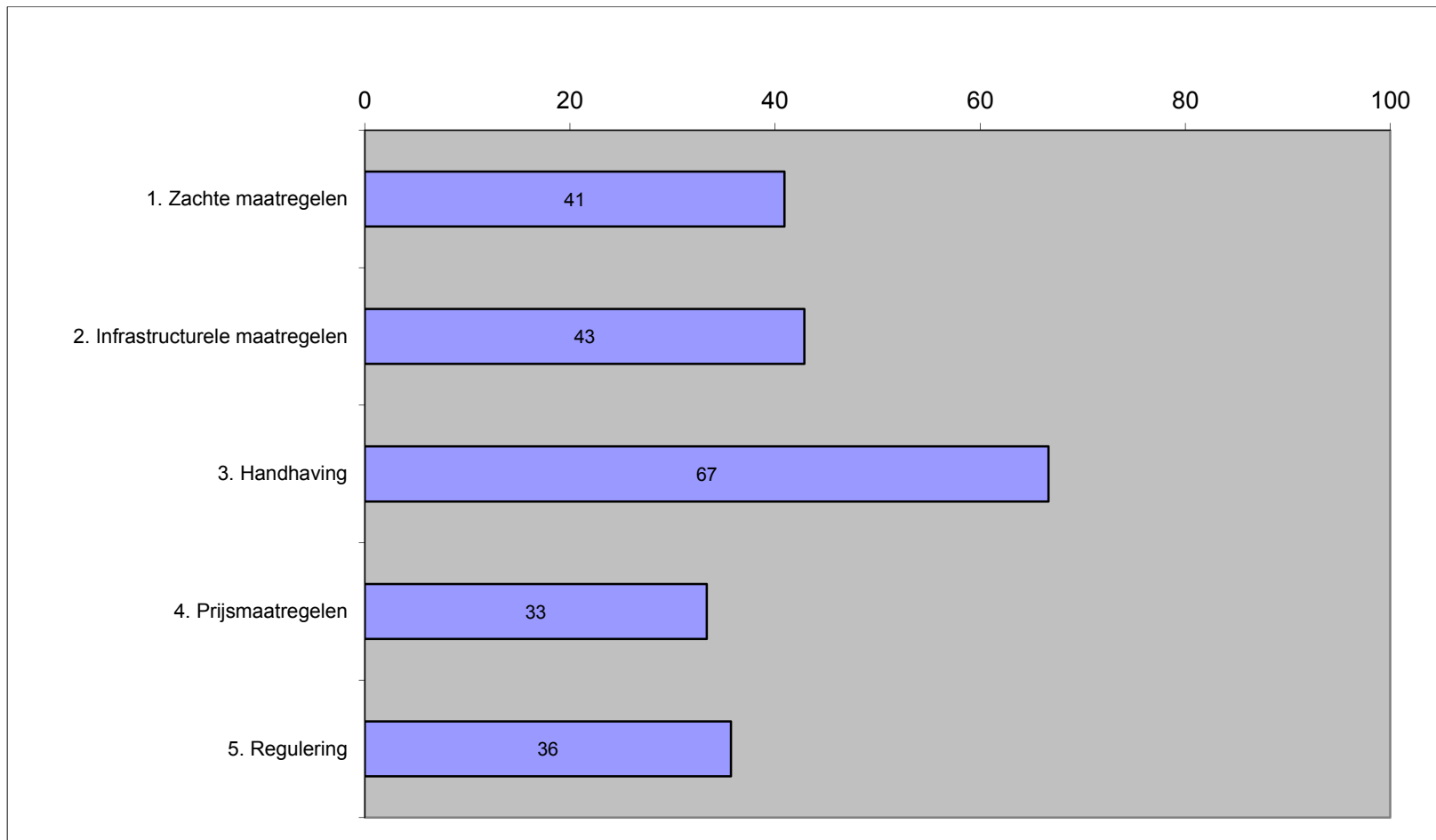
Stap 2: Score-sheet

- Thematische scores
- Thema-overstijgende scores
 - Scores naar type maatregelen
 - Scores naar type vervoerswijzen
 - Doelgroepscores

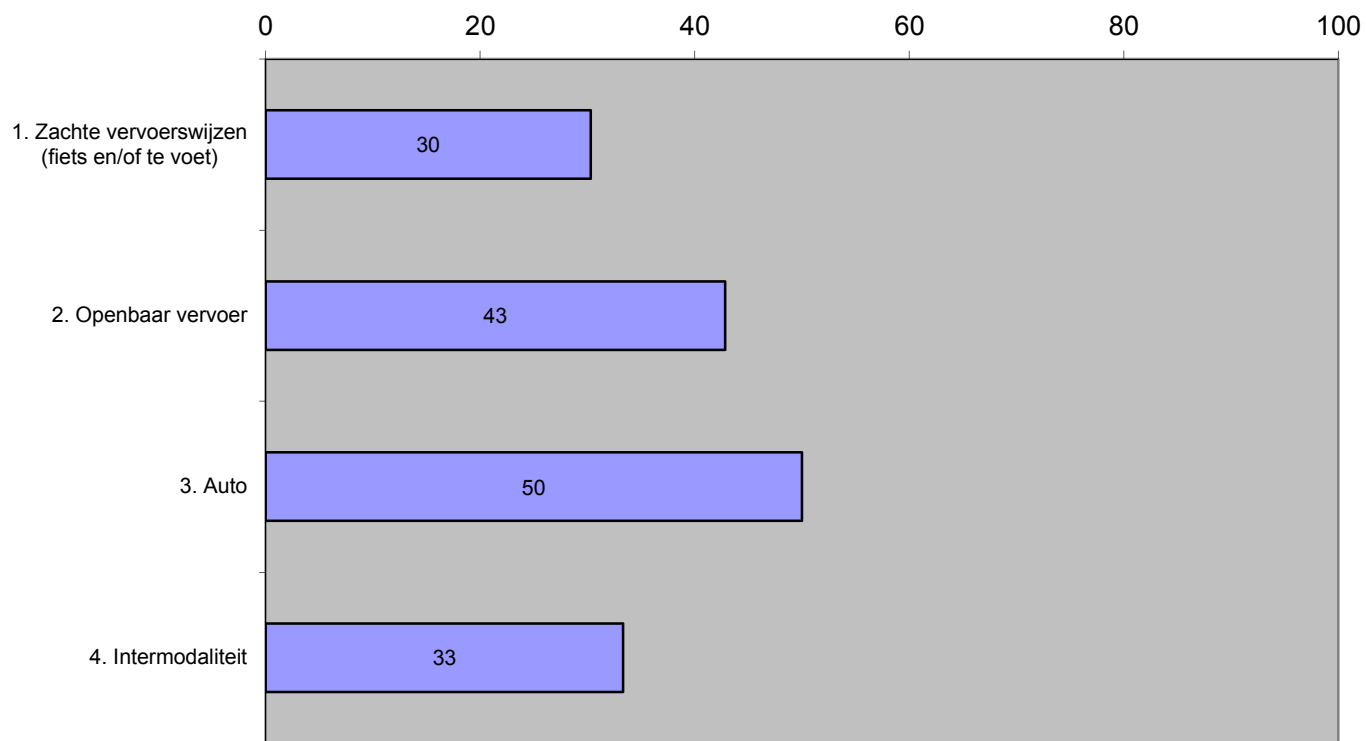
Mobilometer: concreet

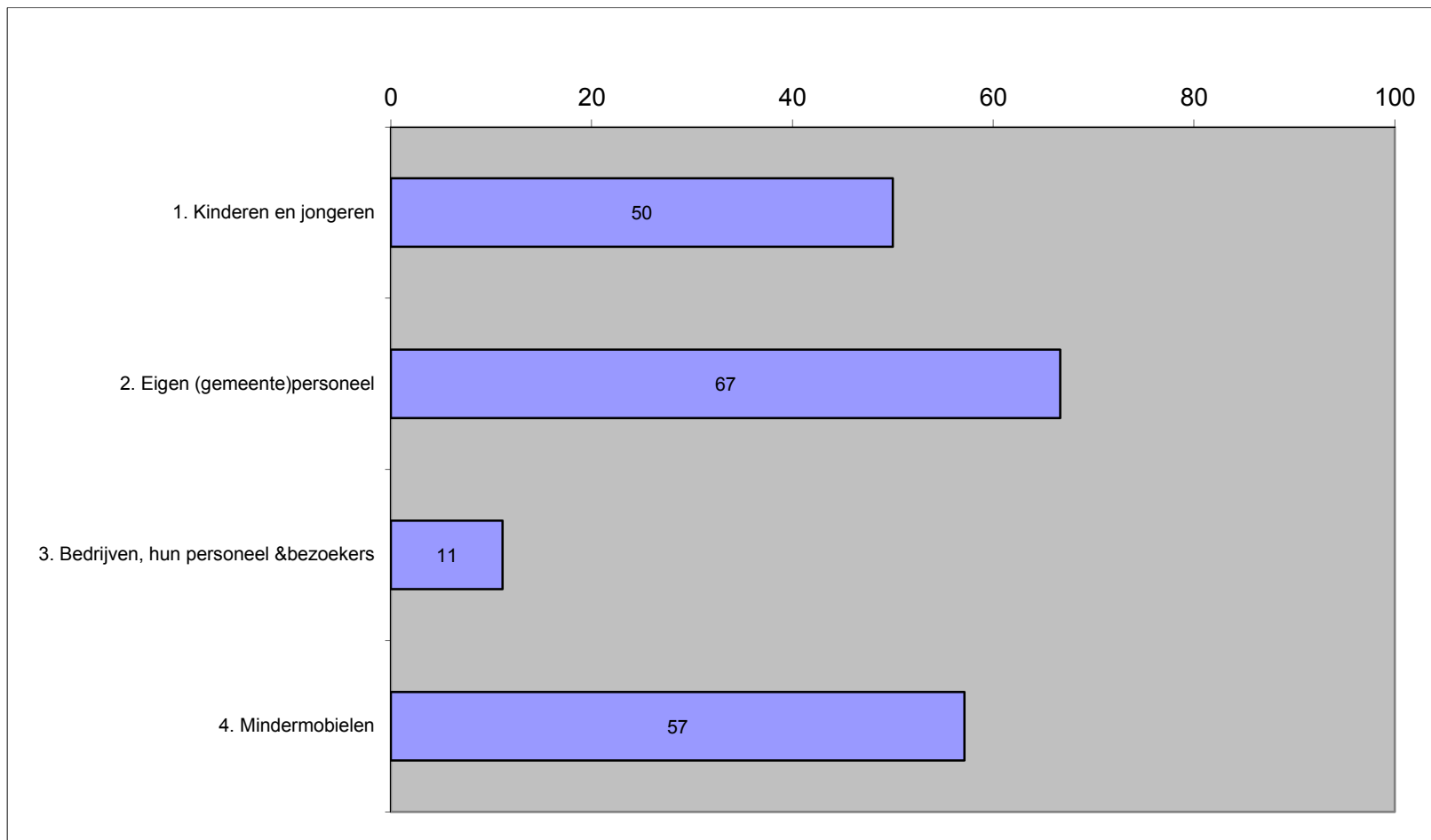
Mobilometer: concreet

Mobilometer: concreet

Mobilometer: concreet

Mobilometer: concreet

Stap 3: Interpretatie van de scores

- Sterke punten / zwakke punten
- Aanbevelingen?
- Correcties?
- Welke mogelijkheden

Mobilometer: praktisch

- Handleiding 'Mobilometer'
- excel-document 'Mobilometer'
- Gratis
- Begeleiding of nazorg?

Hoe werken vanuit de buurt?

1. Betrokken partners:

- buurtbewoners
- gemeentebestuur (administratie, schepen)
- andere wegbeheerder (Vlaamse overheid)
- Vervoersmaatschappij (De Lijn, NMBS)
- Verkeersgeneratoren: school, bedrijven, cultureel centrum, winkels, horeca, ziekenhuis
- Lokale politiezone
- Specifieke doelgroepen met eigen verkeersbeleving: senioren, jongeren, mindervaliden
- Anderen: vb. fietsersbond

Hoe werken vanuit de buurt?

2. Basisdocumenten:
gemeentelijk mobiliteitsplan, ruimtelijk
structuurplan, studies uitgevoerd door gemeente of
Vlaamse overheid, tellingen georganiseerd,
bevragingen bij buurt...
Input Mobilometer!
3. Vergadering vastleggen
Idealiter met zoveel mogelijk betrokken partners en
met zoveel mogelijk input uit bovenstaande

Hoe werken vanuit de buurt?

4. Startvergadering:

- Omgevingsanalyse (met stratenplan!)
- Oplijsten van knelpunten
- Prioriteiten leggen bij knelpunten
- Overlopen door aanwezige beleidsactoren welke initiatieven gepland zijn op vlak van infrastructuur, preventie & handhaving, vervoersorganisatie, informatie, sensibilisatie.

Hoe werken vanuit de buurt?

5. Actieplan opmaken

- Overzicht van prioritaire knelpunten gekoppeld aan actie
- Actie op vlak van infrastructuur, preventie & handhaving, vervoersorganisatie, informatie, sensibilisatie
- Aangeduid met verantwoordelijke
- Duidelijke timing

6. Opvolging

6-wekelijks tot 2-maandelijks opvolgen...

Hoe werken vanuit de buurt?

	Gemeente- bestuur	Bewoners	Verkeers- generatoren	Bovenlokale partners (politiezone)
Informatie				
Preventie & handhaving				
Infrastructuur				
Sensibilisatie				
Vervoers- organisatie				

Voorbeeld in mapje

Contactpunt bewoners

Ondersteuning door Mobiel 21 van
bewonersgroepen.

Actie!

Mobiel 21

Meer info?

Mobiel 21 vzw

Vital Decosterstraat 67 A

3000 Leuven

016/31 77 00

info@mobi21.be